

domku užíval, t. j. od 1. července 1924 do 31. března 1929. Dovolatel byl do 31. prosince 1927 členem družstva a čekatelem domku. Jako takový podrobil se stanovám družstva. Podle ustanovení § 21 stanov nájemné stanoví se tak, aby byla zachována výnosnost a obecně prospěšný ráz družstva a jest podroběno, jakož i každá jeho změna, schválení ministerstva sociální péče; nájemní řád schvaluje podle § 15, čís. 9 stanov valná hromada; žalované družstvo jest podroběno dozoru ministerstva sociální péče. Toto ministerstvo poskytlo na řečený dům podporu převzetím záruky státu za hypotekární zápůjčky. Proto o nájemném platí ustanovení § 57 vládního nařízení z 21. května 1921, čís. 191 sb. z. a n., podle něhož nájemné musí býti stanoveno aspoň částkou, která stačí k úhradě nákladů tam podrobně uvedených. Dovolatel vzav dům v nájemné užívání jako člen družstva a čekatel domu, podroben jest i ustanovením stanov a zákonných předpisů, kterými družstvo při stanovení nájemného jest vázáno. Ministerstvo nedalo souhlas, aby nájemné bylo nižší než podle § 57 citovaného vládního nařízení, jak nižší soudy zjistily. Opačné tvrzení dovolatelovo, že ministerstvo schválilo nižší nájemné, na kterém se usnesla valná hromada družstva, odporuje nenapadenému zjištění nižších soudů a spisům. Tvrzení dovolatelovo, že byl družstvem zpraven o tom, že nájemné, stanovené valnou hromadou bylo 1. května 1928 schváleno ministerstvem sociální péče jest novotou v řízení dovolacím nepřipustnou (§ 504 c. ř. s.). Toto nižší nájemné i schválené valnou hromadou, podmíněné schválením ministerstva bylo tedy jen nájemným provisorním. Potřebného schválení se mu nedostalo. Ministerstvo sociální péče podle zjištění nižších soudů a svého dopisu ze dne 19. ledna 1931 nebylo by připustilo, aby nájemné z domku nedosahovalo hranice, stanovené § 57 shora citovaného vládního nařízení. V tom jest obsaženo schválení nájemného ve výši podle citovaného předpisu. Družstvo podle toho bylo tedy nejen oprávněno, ale i povinno stanoviti nájemné aspoň ve výši řečeného zákonného ustanovení. Čekatelé družstva pak mají povinnost nájemné, dosud jimi placené, na tuto výši doplatiti. Dovolatel jest povinen platiti toto nájemné i za dobu po 31. prosinci 1927, kdy již nebyl čekatelem, ani členem družstva. Obýval-li i po té v domku, lze to vykládati jen tak, že souhlasí i na dále s činí, jak bude stanovena po rozumu stanov a zákonných předpisů a schválena ministerstvem sociální péče (§ 863 obč. zák.). Nižší soudy proto právem položily svému rozhodnutí za základ nájemné ve výši § 57 vládního nařízení čís. 191/1921 sb. z. a n. a neposoudily v tomto směru spor mylně.

Čís. 12961.

Je-li v pozemkové knize vložena služebnost stezky a jízdy pro určitou osobu, aniž je v zápise uvedeno, že služebnost je vložena výslovně jen na čas života oprávněného, nemůže býti povolen výmaz služebnosti na základě úmrtního listu o úmrtí oprávněného.

(Rozh. ze dne 27. října 1933, R I 815/33.)

V pozemkové knize byla vložena služebnost stezky a jízdy trakařem ve prospěch Marie K-ové. Na základě úmrtního listu, podle něhož Marie K-ová dne 7. září 1932 zemřela, domáhali se vlastníci služebných nemovitostí, by byl povolen výmaz oné služebnosti. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud knihovní žádost zamítl. **Důvody:** Stěžovatel popírá přípustnost vkladu výmazu služebnosti na základě úmrtního listu podle § 64 knih. zák. a uplatňuje, že tu nejde o osobní, nýbrž o pozemkovou služebnost. Ze spisů okresního soudu v D. je patrné, že služebnost byla zřízena z příčiny přidělení pachtovních pozemků velkostatku D. podle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. a že v těchto usneseních mezi jinými i Marie K-ová jako oprávněná byla označena. Podle § 479 obč. zák. mohou i služebnosti, které o sobě jsou služebnostmi pozemkovými příslušet osobě samotné anebo výhody, které řádným způsobem jsou služebnostmi, pouze na odvolání býti zřizovány. O odchylce od podstaty služebnosti však neplatí zákonná domněnka, a kdo ji tvrdí musí ji prokázati. Není pochybnosti, že služebnost stezky a jízdy trakařem co do povahy jest pozemkovou služebností. Nelze proto podle názoru rekursního soudu ze znění knihovního zápisu beze všeho souditi na to, že měla býti zřízena jako nepravdělná služebnost. Povinná strana, která tuto odchylku od povahy pozemkové služebnosti tvrdí, měla ji prokázati, neboť nepravdělná služebnost není osobním právem ve smyslu § 529 obč. zák. (Rozhodnutí ze dne 22. října 1885, čís. 7801 sb. 10.758.) Výmaz na základě pouhého úmrtního listu nelze proto povolit.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle § 94 čís. 1 knih. zák. má knihovní soud jen tehdy povolit zápis, není-li z pozemkové knihy ve příčině nemovitosti nebo práva proti němu překážky. Podle lustra jest vložena služebnost stezky a jízdy trakařem pro Marii K-ovou, pokud se týče ve prospěch Marie K-ové, a není v zápise uvedeno, že právo služebnosti jest vloženo výslovně jen na čas života Marie K-ové. Překáží tudíž knihovní stav tomu, by podle § 34 knih. zák., jen na základě úmrtního listu o úmrtí Marie K-ové byl povolen výmaz služebnosti stezky a jízdy trakařem pro Marii K-ovou, pokud se týče ve prospěch Marie K-ové (§ 94 čís. 1 knih. zák.). Knihovní soudce rozhoduje o žádosti jen podle stavu knihovního a nesmí konati šetření (§ 95 knih. zák.). Právem proto rekursní soud žádost o knihovní výmaz služebnosti Marie K-ové zamítl.

Čís. 12962.

Opovídací strana má při změně společenské smlouvy akciové společnosti k opovědi zápisu změn i u rejstříkového soudu odštěpného závodu předložiti doklady o všech změnách, třebaže se nestanou všechny předmětem zápisu do obchodního rejstříku.

Zápisem změn společenské smlouvy rejstříkovým soudem hlavního závodu nemůže býti dotčeno právo samostatného přezkumu opovědi příslušející rejstříkovému soudu odštěpného závodu.